

УДК 633/635:661.125.5

**ВПЛИВ МІКРОДОБРІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА
ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ННПЦ МНАУ**

Олег Письменний

кандидат с.-г. наук, доцент

Юрій Буланов

здобувач вищої освіти ЗМА 2/1;

Миколаївський національний аграрний університет

На сьогоднішній день пшениця займає майже 50% у світовій структурі експорту зерна. Коливання обсягів торгівлі пшеницею невеликі, проте майже щороку спостерігається незначне, але стабільне їхнє зростання. Очікується, що обсяги торгівлі зерном пшениці на світовому ринку становитимуть 125,2 млн. т.

Потенційний рівень врожайності сортів озимої пшениці повністю не реалізовується. В Україні пшеницю сіють на площі 6-8 млн га.

Створення і удосконалення ресурсо-, енергоощадних технологій вирощування пшениці озимої, з високим рівнем адаптивності для конкретних умов вирощування – досить важливе питання для агропромислового виробництва України і вимагає невідкладного вирішення. Тому, підбір попередників, сортів, визначення оптимальних норм висіву насіння для кожного сорту, ефективність застосування різних систем удобрення – це питання які доцільно вивчати у кожній ґрунтово-кліматичній зоні України.

Метою виконання магістерської роботи стало вивчення оптимізації технологічних прийомів а саме позакоренових підживлень при вирощуванні озимої пшениці, ефективності застосованих агротехнічних заходів, особливостей формування врожаю сортів озимої пшениці в умовах господарств Миколаївського району Миколаївської області.

Об'єктом досліджень є впливи препаратів (мікродобрив) Rost-концентрат 15.7.7, Rost-концентрат 5.10.15, Хелатін Мідь, Хелатін зернові, Хелатін зернові + Si, ХелатінМультиМіх, Плантадор, АК (амінокислоти), на урожайність пшениці озимої. Мета роботи – визначити ймовірні прибавки урожайності при застосуванні препаратів на посівах озимої пшениці. Методи дослідження - метод польового досліду, статистичні методи обробки експериментальних даних.

Дослідні ділянки знаходилися на чорноземах південних важкосуглинкових, які характеризуються наступними агрохімічними показниками. Вміст гумусу в орномушарі – 2.1 %, N-NO₃ – 0,65 мг/100 г (низький); N-NH₄ – 0,44 мг/100 г (низький); P₂O₅ – 2,5 мг/100 г (середній); K₂O – 43,5 мг/100 г (високий), ємність поглинутих основ – 34,4 мг.-екв. на 100 грам ґрунту, реакція ґрунтового розчину слабо лужна (рН 7,5-8,0). Вміст фізичної глини за гранулометричним аналізом складає 57,1 %. Ґрунт слабо солонцюватий – вміст натрію в ГПК – 3,1 %.

Для господарсько-екологічного оцінювання і вивчення ефективності застосування різних агротехнічних прийомів при вирощуванні пшениці м'якої озимої використовувався сорт Писанка. Агротехніка культури в

досліді була загальноприйнятою для зони Степу, окрім досліджуваних факторів. Попередник – чорний пар, основний обробіток - оранка ПЛН-8-35 на глибину 28-30 см. Передпосівна культивування КПС-4 на глибину 8-10 см. Посів з прикочуванням виконувався посів сівалкою СЗ-3,6 на глибину 5-6 см, з внесенням 100 кг/га аміачної селітри. Весною виконувалось підживлення аміачною селітрою 100 кг/га за методом Бузницького.

Строки внесення препаратів: відновлення весняної вегетації, кушення-вихід у трубку та флаговий листок – колосіння.

Внесення препаратів збільшило урожайність озимої пшениці. Прибавка урожаю доведена дисперсійним аналізом на рівні 95% вірогідності за допомогою дисперсійного аналізу. Статистично доведені прибавки урожаю спостерігаються на варіантах 4, 6,7, 9-28. На величину в дві та більше ніж НІР (найменша істотна різниця, яка дорівнює на досліді 9,5 ц/га) відносно контролю спостерігається на варіантах 15 та 19-27. Більше ніж трьохкратне збільшення урожайності озимої пшениці відносно ніж НІР прослідковується в варіантах 23-27 (з 52 до 85 ц/га). В цих варіантах посіви озимої пшениці оброблялися сумішами препаратів (Гумі голд+ ХелатінМультиМіх + Хелатін РК; Rost-концентрат 15:7:7 + Хелатін Зернові: А2; Mg АК; Плантадор; Хелатін Магній + Rival + ХелатінМультиМіх). Причини збільшення урожайності під дією цих препаратів пов'язано з оптимізацією живлення рослин за рахунок мікроелементів та загального покращення фізіологічних процесів, що протікають в рослині. Інша можлива причина зростання урожайності пов'язана з мінімізацією зовнішніх негативних факторів, зокрема, повітряної засухи в окремі дні травня та червня 2021 року. Обробка посівів озимої пшениці саме в фазі «кушення – вихід в трубку» дозволяє підтримати рослини в належному стані в небезпечний період літніх посух, що і приводить до суттєвого збільшення врожайності.

Список літератури:

1. Артюх О.Д. Вплив погодних умов на якість зерна пшениці озимої після різних попередників / О.Д. Артюх // *Вісник аграрної політики*. – 2001. – №3. – 26 с.
2. Зінченко О.І. Рослинництво / О.І. Зінченко, В.Н. Салатенко, М.А. Білоножко. – К.: Аграрна освіта, 2003р. – 591с.
3. Юник А.В. Урожайність та якість зерна пшениці озимої залежно від агротехнічних чинників / А.В. Юник // *Вісник аграрної науки*. – 2001. – №9. – 71 с.